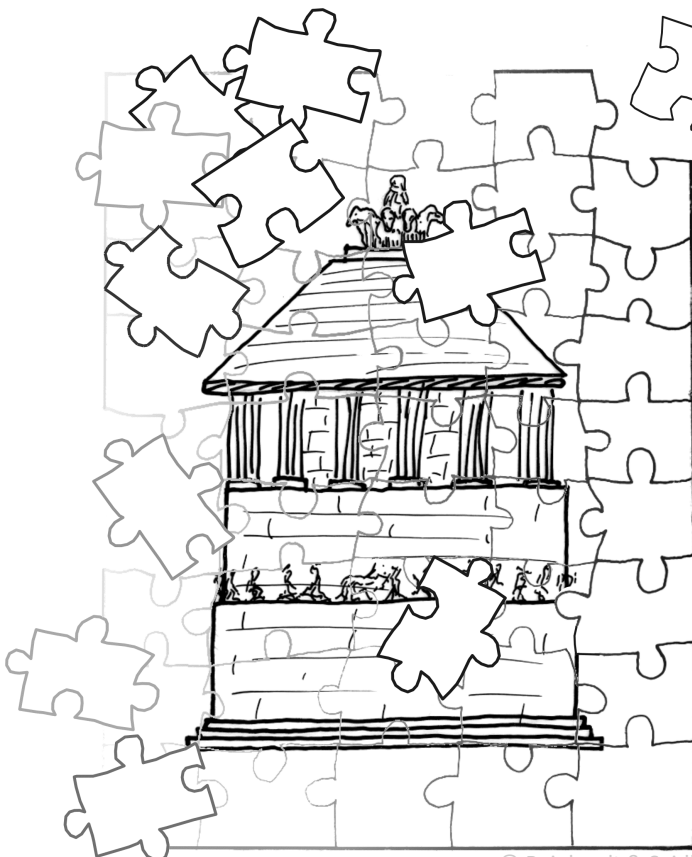

UDSTILLING "DAS MAUSSOLLEUM VON HALIKARNASSOS—EINEM WELTWUNDER AUF DER SPUR"

AF CAMILLA S LUNDGREN

Man¹ kan undre sig over, hvorfra vi ved, at "de syv verdensvidundere" rent faktisk *var* arkitektoniske „vidundere“ – for faktum er, at kun et af disse monumenter, nemlig Keopspyramiden, har overlevet til dags dato. Forklaringen er, at navngivningen ikke har fundet sted i moderne tid men allerede i antikken. Vi kan spore de "ἑπτὰ θεάματα" – die syv pragtstykker – helt tilbage til det 3. århundrede f.v.t. Den latinske betegnelse "*septem miracula*", altså de syv vidundere, opstod i det 1. århundrede f.v.t. og bruges bl.a. af Plinius den ældre (*nat. his.* XXXVI, 30). Mens alle spor efter de hængende haver i Babylon og kolossen fra Rhodos er forsvundet, kan man i Bodrum stadig se det underjordiske gravkammer samt en række byggefragmenter fra satrappen Mausolos' sidste hvilested. Studerende fra Philipps-Universitetet i Marburg havde for opgave at kigge nærmere på de arkæologiske rester og samle information til en udstilling, som ikke bare viser mausoleet med mulige rekonstruktioner, men også selve processen, som en arkæolog må gennemgå for at nå frem til en sådan rekonstruktion. Denne problemstilling blev fremhævet i udstillingens logo;

© Reinhardt & Seidl

En arkæologisk rekonstruktion har meget tilfælles med et puslespil – mausoleet er ingen undtagelse. Ud af den bunke sten, som delvist befinder sig i den arkæologiske park og delvist er blevet genbrugt i den middelalderlige borg i Bodrum, samt de dele, der er udstillet på British Museum i London, kan vidt forskellige rekonstruktioner opstå.

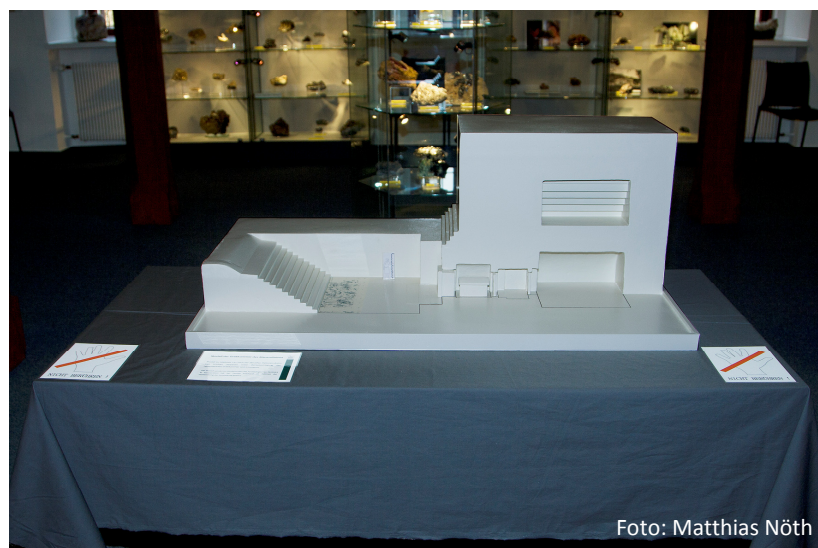
Logoet er designet af Helen Reinhardt og Ralf Seidl.

¹ Arkæologer, filologer og lignende undtaget.

UDSTILLING AF CAMILLA S LUNDGREN

Udstillingen i Marburg blev forberedt i forbindelse med to seminarer,² hvoraf det første fandt sted i sommersemesteret 2011 og det andet i vintersemesteret 2011/12. I det første seminar blev det bevarede arkæologiske fundmateriale med tilhørende rekonstruktioner bearbejdet, og i det næste fandt forberedelserne til udstillingen sted. Publikationerne, som bygger på Kristian Jeppesens og hans holds arbejde i Bodrum, udgjorde sammen med Waywells katalog fra 1978 det litterære grundlag. Kritiske diskussioner og nye perspektiver var bare nogle af målene med seminarerne. Endvidere fik vi hjælp udefra af Wolfram Hoepfner, som p.t. arbejder på en egen ny rekonstruktion. Under en ekskursion til Bodrum i januar 2012 kunne vi endelig selv se nærmere på fragmenterne, og vi fik endvidere en enestående mulighed for at se det såkaldte "protomausoleum" i Mylas. Efter at være blevet røvet i 2006 (man opdagede det først i 2008) begyndte udgravningen og den arkæologiske dokumentation endelig i 2010. Cengiz Isik fra Universitetet Baskent, Tyrkiet, var tilmed i 2011 i Marburg og gav de interesserede studerende en førstehåndsberetning om vægmalerierne og sarkofagen, som blev fundet *in situ* i gravkammeret i "uzunyuva".³

Udstillingen blev åbnet den 17. marts, og ved denne lejlighed gav Wolfram Hoepfner (Berlin) et foredrag, hvor han præsenterede og betonedde de geometriske former og nøgletallene, som er at finde hos mausoleet. Disse spiller i professor emeritus Hoepfners nye rekonstruktion en vigtig rolle. Med et ord på vejen fra instituttets præsident og et fra dekanen var aftenen en stor succes, og de trætte men lykkelige arkæologistuderende kunne med udstillingen begejstre såvel kolleger som familie og venner.

² Et modul består af en forelæsning og et seminar. Mens de studerende deltager mere eller mindre passivt i forelæsningen, skal de fremlægge et minimum 45 minutter langt oplæg med stof til en efterfølgende diskussion i seminarerne.

³ Protomausoleets tyrkiske navn. Navnet betyder "den lange rede" og henviser til den ensomme søjle med storkereden, som står på resterne af podiet, og som er vartegnet for det moderne Milas.

UDSTILLING AF CAMILLA S LUNDGREN

Specielt de to modeller fik meget ros; ikke bare havde vi lavet en model af mausoleets repræsentative arkitektur, som hovedsageligt byggede på Kristian Jeppesens dokumentation og publikation, men også for første gang i arkæologiens historie lavet en model af gravkammeret. Mens en række plakater leverede de vigtigste informationer, kunne to hoveder af gips, som oprindeligt var en del af mausoleets hellenistiske skulpturgrupper, studeres *in natura*: Den såkaldte Ada kom fra vores egen samling, mens Universitetet i Göttingen venligst stille den såkaldte Mausolos til rådighed.

Foto: Matthias Nöth

Den interaktive underholdning til små og store gæster bestod af puslespillet "Byg dit eget mausoleum", hvor arkitekturdele fra forskellige gravmonumenter kunne kombineres og et nyt gravmonument skabes, samt af en quiz, hvor man bl.a. skulle svare på, om Mausolos havde giftet sig med sin mor, sin søster, Kleopatra eller Lady Gaga. Eksklusivt kunne gæsterne på åbningsaftenen tilmed se skuespillet "Diogenes og Mausolos", et stykke af Lukian, hvor Mausolos gør rede for, hvorfor netop han har fortjent dette prægtige gravmonument.

UDSTILLING AF CAMILLA S LUNDGREN

Udstillingen finder sted i det Mineralogiske Museum i Marburg, Tyskland.

Åbningstider:

Tirsdag og torsdag kl.10-18
Onsdag kl.10-13 og kl.15-18
Fredag kl.10-13
Lørdag og søndag kl.11-15

Priser:

Normal: 1 Euro
Reduceret: 0,5 Euro